

NOF avd. Aust-Agder

Postboks 249
4802 ARENDAL

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
Sak nr. 2014/2366 / FMAARAA

Dato
17.06.2014

Ilandstigningstillatelser i sjøfuglreservater for telling av sjøfugl 2014

Det skal telles sjøfugl i det såkalte *referanseområdet* i Arendal- og Grimstadskjærgården og i den forbindelse vil det i noen tilfeller være behov for ilandstigning i sjøfuglreservater.

Om dispensasjonsadgangen

Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 48 gir en ny generell dispensasjonsbestemmelse som også er gitt virkning for verneforskrifter opprettet etter naturvernloven av 19. juni 1970. Dette medfører at de generelle dispensasjonsregler i verneforskrifter opprettet etter naturvernloven er satt ut av kraft. Naturmangfoldloven § 48 åpner opp for dispensasjon fra verneforskrifter dersom tiltaket/aktiviteten ikke strider mot vernets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Dispensasjonsbestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Rundskriv om forvaltning av verneområder (M106-2014) fra Miljødirektoratet gir retningslinjer for bruk av naturmangfoldloven §48. Sentrale retningslinjer er som følger:

- Vilkåret om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det er med andre ord i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene, som omfattes av bestemmelsen. Verneforskriften må ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis. Hensynet til verneverdiene skal være overordnet for eksempel næringsinteresser.
- Vilkåret om at tiltaket ikke strider mot formålet med vernet, eller legger grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene, innebærer at det skal vurderes om tiltaket strider med de overordnede målsettinger for verneområdet eller mot verneformålet samlet sett. Tiltak som er i strid med verneverdiene vil med få unntak også være i strid med verneformålet. Det skal vektlegges at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit- for-bit forvaltning, og at tiltak som i seg selv ikke har negativ verdi kan generere annen uheldig virksomhet.
- Konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag, skal vektlegges.

Etter § 7 i naturmangfoldloven skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer når forvaltningsmyndigheten fatter vedtak om dispensasjon etter § 48. Dette gjelder prinsippet

om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12).

Vurdering

Formålet med fredningen av sjøfuglreservatene er etter verneforskriftenes kap. V ”å bevare livsmiljøet for plante- og dyrelivet i området, særlig ut fra hensynet til sjøfuglene og deres hekkeplasser”.

Fylkesmannen er generelt restriktiv til å gi tillatelse til ilandstigning i sjøfuglreservatene i forbudstiden (15. april til 15 juli). Telling av sjøfugl i referanseområdet har imidlertid pågått over mange år, og den lange tidsserien er viktig for å gi et bilde av bestandssituasjonen for sjøfugl i fylket. Informasjonen vil være viktig for forvaltningen av sjøfuglbestandene generelt og i reservatene spesielt.

Fylkesmannen forutsetter at det omsøkte arbeidet gjennomføres uten skade for hekkefuglene (se vilkår med adferdsregler under), og anser tiltaket som en forbigående forstyrrelse med stor positiv betydning, også for forvaltningsmyndigheten for naturreservatene. Tiltaket ansees på denne bakgrunn og med de nedenforstående vilkår ikke å stride mot de overordnede målsettinger for verneområdene eller mot verneformålet samlet sett, jf. vernforskriftene og naturmangfoldloven § 48.

Fylkesmannen anser kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldloven (nml) §8, som tilfredsstillende oppfylt i denne saken. Tilsvarende arbeid er gjennomført over flere år, og rapporter fra arbeidet indikerer ikke utilbørlig forstyrrelse av hekkekoloniene. Det foreligger ikke indikasjoner på at telling som er gjennomført virker negativt på sjøfuglenes etablering, hekkesuksess eller overlevelse i reservatene. Nml § 9, føre var-prinsippet, tillegges på denne bakgrunn mindre vekt i saken. Sjøfuglreservatene er etter hva Fylkesmannen kjenner til ikke utsatt for annen vesentlig negativ og relevant påvirkning som tilsier at omsøkte ilandstigning ikke kan tillates, og prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning, jf. nml § 10, ansees som ivaretatt. Prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (nml § 11) ansees ikke som relevant for saken, og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (nml §12) ansees som ivaretatt ved at gitte vilkår oppfylles.

Vedtak

I hht. lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven), § 48 gir Fylkesmannen NOF avd. Aust-Agder tillatelse til nødvendig ilandstigning i sjøfuglreservatene i Aust-Agder som skal inngå i tellingen av sjøfugl i 2014. Vi viser for øvrig til vernebestemmelsene for de enkelte sjøfuglreservatene.

For å forstyrre fuglelivet minst mulig, samt opptre så anonymt som mulig ovenfor andre brukere av skjærgården, er det vesentlig at følgende atferdsregler overholdes i sjøfuglreservatene i ilandstigningsforbudsperioden:

- Oppholdet i området med ferdselsforbud skal gjøres kortest mulig.
- Ilandstigning skal ikke skje under værforhold som sannsynliggjør fare for overopphetning eller nedkjøling av egg/fugleunger.
- Tillatelsen skal medbringes i felt og forevises på forespørsel.

Tillatelsen gjelder for følgende personer i perioden f.o.m. dags dato til 15. juli, da forbudet oppheves:

Referanseomr. i Arendal / Grimstad:

Arild Pfaff, Sømsveien 159, 4870 FEVIK
Bjørn Stokke, Solfjell 4B, 4824 BJORBekk
Ove Hetland, Reddalsveien 215, 4886 GRIMSTAD
Ruth Hedi Pedersen, Søndre Ringåsen 26, 3512 HØNEFOSS
Per Ketil Omholt, Blødekjærheia 2, 4838 ARENDAL
Geir André Homme, Høyveien 62, 4838 ARENDAL

Tillatelsen utstedes til hver enkelt som er nevnt over. Den må medbringes under arbeidet og vises på forespørsel. Hvis det er behov for vikar eller ekstra medhjelpere, må den som har dispensasjon skrive en fullmakt til vedkommende. Vi ber om at dere gir beskjed til oss og Kystvakten om hvem som får slik fullmakt.

Til slutt minner vi om at resultatene av tellingene skal rapporteres til Fylkesmannen innen 1. mars 2015. Vi minner også om at det for året 2015 må søkes om tilskudd til gjennomføringen av denne undersøkelsen. Søknadsfristen for dette er 15. januar 2015, og det søkes på Miljødirektoratet sitt elektroniske søknadssenter.

Klagerett

Vedtaket kan påklages etter reglene i forvaltningsloven innen 3 uker, jf. vedlagte klageskjema. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Thomas Kiland-Langeland
ass. miljøverndirektør

Randi Aass
førstekonsulent

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift.
Vedlegg: melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak